

Dela v gozdu nikoli ne zmanjka

V letošnjih poletnih mesecih se je o slovenskih gozdovih veliko pisalo in poročalo. Žal tudi tokrat predvsem zaradi številnih konfliktov in le redko zaradi njihove koristnosti družbi. Izjema je bila le novica o uvrstitvi dveh starodavnih bukovih gozdov (pragozd Krokar in gozd Snežnik - Ždrolce) na UNESCOV seznam naravne dediščine. Kljub temu se zdi, da je že stalnica, da se raje piše o katastrofah kot o izjemnosti. Tako smo bili priča zgodbam o krčenju gozda za potrebe gradnje tovarne, konfliktom z zvermi in težavam s podlubniki. Predvsem posledice slednjih bodo vidne še vrsto let. Za ublažitev nastale škode in preprečevanje nadaljnje degradacije bo nujno treba obnoviti posekane površine. Kritičnost trenutnega stanja v gozdovih potrjuje tudi nov predlog zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, ki v ospredje postavlja predvsem hitrejši posek napadenega drevja, manj pa se opredeljuje do nujne obnove poškodovanih gozdov.

V tej izdaji je predstavljena študija primerjave naravne in umetne obnove po naravnih nesrečah leta 2008. Njeni rezultati so lahko v pomoč pri učinkovitejši sanaciji poškodovanih gozdov. Rezultati kažejo, da je imela naravna obnova na večino, v raziskavo vključenih rastiščih dober potencial. Vendar je na rastiščih, kjer je treba v čim krajšem času ponovno vzpostaviti določeno funkcijo gozda, ali na rastiščih z bujno pritalno vegetacijo nujna tudi umetna obnova s sajenjem ali setvijo. V prihodnjih letih pa nikakor ne bi smeli pozabiti na obžetev in nego osnovanega mladja.

Poznavanje tehničnih lastnosti lesa ima pomembno vlogo pri odločitvah, katere drevesne vrste saditi oz. vzpodbujati pri obnovi gozdov. Do nedavnega je večina znanja temeljila zgolj na podlagi strokovnih ocen in mnenj. V letu 2017 pa je nastal prvi standard, ki je na podlagi poizkusov v kontroliranih razmerah na terenu in v laboratoriju les razdelil v pet razredov odpornosti. Standard je pokazal, da sta jedrovini macesna in hrasta manj naravno odporni, kot je veljalo doslej. V skladu z novim standardom zato njunega lesa ne smemo več uporabljati v stiku z zemljo, za izgradnjo mostov itn. Pri tem boste številni morda pomislili, da je ta uporabnost zelo odvisna od časa sečnje. Raziskovalci pri tem opozarjajo, da doslej še nobena raziskava ni uspela dokazati vpliva časa sečnje (zimska, letna sečnja) ali luninih men na naravno odpornost lesa. V bližnji prihodnosti so v načrtu študije odpornosti lesa lubadark in mogoče bomo celo ugotovili, da je trenutno manj vreden les lubadark v določenih primerih lahko naravno odpornejši kot zdrav les?

V tej številki uvajamo novost besednega oblaka. Sestavljajo ga besede, ki so najpogostejše v znanstvenih in strokovnih razpravah aktualne številke. Njegov namen je, da že v hitrem pregledu pridobite vpogled v vsebino revije. V trenutnem svetu poplave informacij postajajo takšni vizualni načini predstavljanja vsebine pogosto ključni za pridobitev bralčeve pozornosti.

Dr. Mitja SKUDNIK